

Kolekovanje.

Pod to rubriko nameravamo objavljati pristojbinsko-pravne stvari, kar se nam potrebno zdi zavoljo tega, ker finančni organi le preradi temoto in nedoločnost pristojbinskega zakona tako tolmačijo, da zahtevajo kolikor naj več mogoče — kolekov.

Ti organi so n. p. lansko leto revidirali registrature pri tukajšnjih sodnijah. Konec ti reviziji je bila ploha plačilnih ukazov.

Pripetilo se je namreč, da so v stoterih slučajih pri kontumacijah tožniki skrčili (restringirali) petit, ker so toženi del tožnega zneska poplačali že po prejeti tožbi. Takova skrčenja videla so se finančnim revizorjem kot pobotnice. Ker dotični zapisniki niso bili prevedeni s kolekom, po skali II. pobotnicam odmerjenim, kaznovali so se tožniki zavoljo prestopka proti pristojbinskemu zakonu.

Rekurzi, v ti zadevi pri c. k. finančni direkciji v Ljubljani vloženi, ostali so brez vspeha. Ministerijalni rekurzi pa do sedaj še niso rešeni. Ob svojem času hočemo o izidu te zadeve poročati.

V drugem slučaju so finančni organi zahtevali, da morajo kupčijski računi (kontokorenti), kadar so tožbi, naj je že v vidimiranem, toraj s kolekom 50 kr. prevedenem, ali pa v prostem in tedaj kot priloga kolekovanem prepisu priloženi, tik priložnega koleka, ali koleka za vidimacijo imeti še kolek kupčijskim računom odmerjen.

Dalje so finančni organi tirjali, da se morajo taki priloženi računi, ki so bili kolekovani z računskim kolekom 5 kr. in z dopolnilnim kolekom 10 oziroma 5 kr., tik računskega koleka prevedeti s popolnim kolekom za priloge (15 oziroma 10 kr.)

C. kr. finančna direkcija v Ljubljani pa je vsled pritožb izrekla, da zgorej omenjeno zahtevanje finančnih organov v zakonu ni motivirano.

Stanke in pravni zastopniki pridejo premnogokrat v položaj, da jim je zunajni sodnji poplačati vročno pristojbino, ki znaša 17½ kr. Tako plačilo se naj pripravnejše poravna s poštnimi nakaznicami, ki se adresirajo na dotično sodnijo.

Nekje na Češkem je sodnija, prejemši tako nakaznica, njeni kupon kot sodnijsko vlogo vpisala v zapisnik za vloge, ter pošiljatelja naznanila finančnemu uradu, češ da sodnijske vloge s postavnim kolekom 36 kr. prevedel ni. Finančni uradi s finančnim

ministerstvom vred zahtevali so potem v istini, da mora pošiljatelj poplačati 36 kr. za kolek, 36 kr. pa kot kazen.

Ker je tacih slučajev na tisoče, odločil se je stranke zastopnik, da je vložil pritožbo na upravno sodišče. To pa je finančnega ministerstva odlok pokončalo, ter izreklo, da kuponi poštinih nakaznic ne potrebujejo koleka, ker se vročina pri sodnijah plačuje neposredno in brez posebne, kolekovane vloge.

Raznosti.

(Imenovanje) Finančni svetovalec je imenovan gospod dr. Jos. Račič pri c. kr. finančni prokuraturi v Ljubljani.

(Novi koleki.) Vsled naredbe finančnega ministerstva od 10. oktobra 1880, št. 13, drž. zak. vpeljani so bili z novim letom 1881 novi koleki. Samo jedno- in dvakrajcerske časopisne marke ohranile so se poprejšne. Ti novovpeljani koleki razločujejo se od dosedanjih samo potem, da nosijo na spodnjem barvanem polji letnico izdaje (1881). Dosedanji koleki odtegneni bodo razprodajanju dne 31. prosenca 1881. Kdor bode torej za tim dnevom stare koleke rabil, zapade nasledkom kateri so zapreteni v pristojbinskem zakonu.

Stari neporabljeni koleki zamenjavali se bodo z novimi pri davčnih uradih do 30. aprila 1881. Za 30. aprilom pa se poprejšni koleki ne bodo niti zamenjavali, niti plačevali.

(Bibliografija.) Z mesecem marcem 1881 počne v Berlinu izhajati: Zeitschrift für die gesammte Strafrechtswissenschaft. Izdajala in uredovala bodeta ta časopis profesorja dr. Adolf Dochov v Halle, in dr. Fran pl. Liszt v Giessenu. Vsako leto izidejo štiri snopiči v obsegu 10 — 12 pol. Letna cena listova znaša 7 gl. 20 kr. Izmed avstrijskih učenjakov obljubila sta do sedaj sodelovanje generalni prokurator Glaser in profesor, dvorni svetovalec Wahlberg.

(Slovensko uradovanje.) „Sl. Pravnik“ se je izjavil v svojem programu, da bode vedno in povsod potegval se za razširjenje slovenskega uradovanja. Vpeljava njegova bi neizmerno koristila pravnim interesom. Pač pa je pri nas navada, da se v tem obziru nekoliko preveč krivde sodnijam in sodnijskim uradnikom naklada, češ da ti stavijo opovere slovenskemu uradovanju. Ali mnogo so krive tudi stranke same, ki vsako in tudi najmanjšo vlogo v nemškem jeziku sestavljajo, tako da sodnije faktično nemajo vlog, da bi jih rešile slovensko. To je ravno star abusos med nami! Ko bi stranke same pisale svoje vloge slovensko, potem bi dobivale tudi slovenske odloke.

Na tem polji poklicani so v prvi vrsti narodni župani in pa gospodje cerkveni predstojniki, da prično ledino orati. Princip naj je, da se mora vsaka županiska in vsaka farna vloga spisati v slovenskem jeziku! Napredek bode takoj opaziti! Pohvalno se mora na tem mestu omeniti prečastiti ljubljanski ordinarijat, ki je slovensko uradovanje pri sebi vpeljal. Na Štajerskem pa je pričel boj gospod dekan dr. Ulaga, katerega ime naj se tu v prihodnji spomin zapiše!

Dr. I. T.

(Sodelavci našega lista.) V drugi številki prinesel bode „Slov. Pravnik“ članek o obdavčenju posojilnih zadrug, katerega je spisal gospod dr. Vošnjak. Ob enem priobčimo tudi kazensko-pravni sostavek iz peresa gospoda Josipa viteza Schneida pl. Trenenfeld-a. Vestna ta dva naša državna poslanca, katera pri vsaki priliki razodevata svojo ljubezen do slovenskega naroda, bila sta tudi med prvimi našimi sodelavci.

Pri ti priložnosti obračamo se do svojih somišljenikov pri uradih, da bi nas duševno podpirali, ter nam določili zanimive razsodbe iz praktičnega življenja, katere hočemo potem sami v formo za tisk pripravno prestrukturirati. Tako sodelovanje pa gotovo ni pretežavno, ker ni sodnije, pri kateri bi se na leto ne razsodil vsaj eden tako zvanih „interesantnih“ slučajev.

(Novi desetaki.) Finančnega ministra ukaz od 24. decembra 1880, št. 148 drž. zak. razglasa določbe o izdajanju novih desetakov. Ti desetaki so manjši kot sedanji petaki, ter so datirani od 1. maja 1880. Zanimivi so tudi zavoljo tega da se njihov tekst glasi jedino le nemško in madjarsko. Dualizem povsod! —

(Važno za advokatorske kandidate.) Advokatorski kandidat Drd. E. F. je po prestopu historičnem in judicijelnem izpitu na podlagi dispensa od justičnega ministerstva v tem zmislu mu dodeljenega, da prestopi rigorozni politični izpit, kar se tiče vstopa v pravno prakso, nadomestuje politični državni izpit, pri svoji advokatorski komori poprosil za vpis med advokatorske kandidate.

Advokatorska komora je prošnjo odbila, ker se ni dokazalo, da je prošnik prestopil vse tri državne izpite, ali pa dosegel doktorat. Po kandidatu pritožbi pa je nadsodnija komora vpis naložila. Ko se je komorni odbor pritožil, je tudi najvišji sodnijski dvor dunajski odločbo nadsodnijsko potrdila. (Določba od 26. oktobra 1880, št. 12188.)

(Tožni stroški na Angleškem.) Nekdo na Angleškem tirjal je po tožni poti znesek 130 gl. Po dokončani obravnavi je propadla stranka obsojena bila, poplačati stroškov 1500 gl.

Vabilo na naročbo.

Med letom 1881. izdajal bodem pravosloven list:

„Slovenski Pravnik“

in vabim vse, katerim je pravoslovje in širjenje tega znanstva na serci, da me v tem podvzetju krepko podpirajo.

Štejem si v sveto dolžnost, na ta način v svojem delokrogu za povzdigo svojega naroda delovati, ter vsem slovenskim juristom priliko dati, da se v ta namen z menoj združijo, ter tako pravno zavest med ljudstvom budijo in zaupanje na zakon in neomahljivo njegovo moč utrjujejo.

Ime listovo je uže tudi njegov program. „Slovenski Pravnik“ pečal se bode jedino le s pravom, ter prinašal članke

o pravnih tvarinah, pravnih vprašanjih in o pravnih potrebah. Razglaševal bode v prvi vrsti tudi razsodbe civilnega in kazenskega sodnika; prinašal najnovejše zakone in viših oblastnij določbe, ter skušal ustrezati pravnim potrebam vseh stanov.

„Slovenski Pravnik“ bode zagovarjal terjatev, da naj se slovenski jezik kolikor mogoče vpelje v javno uradovanje. Ker toliko je jasno uže sedaj, da se uradovanju slovenskemu ne bode moč izogniti, in da je vpeljava tega uradovanja le vprašanje časa. Vsakdo objektivno mislečih pa mora pritrditi, da se s slovenskim uradovanjem pravna zavest med narodom okrepi in zakonov vpljiv pomnoži. In če bode sodnija, ki drži tehtnico pravice nad ljudstvom, v ljudskem jeziku govorila, bode to le povišalo njeno veljavo.

Ker pa sem prepričan, da so sodnije od nekdanj pravno znanstvo podpirale, in širjenje tega znanstva med narodom pospeševale, obračam se še posebno do slavnih in visokih sodnijskih oblastnij, da moj list v svojo prijaznost sprejeti blagovolijo.

Sodelavci se ne bodo tehtali po političnem mišljenji in sprejemali se bodo tudi nemški spisi, katere potem uredništvo na slovensko preloži.

Končno naznanjam, da bode list izhajal vsakega meseca petnajsti dan v zvezkih, po 2 poli navadne osmerke obsežni.

„Slovenski Pravnik“ stane:

za vse leto	4 gld.
za pol leta	2 „
za četvrt leta	1 „

Naročnina naj se pošilja uredništvu „Slovenskega Pravnika“, v Ljubljani, v frančiškanskih ulicah, št. 16. Pod to adresno naj se pošiljajo tudi spisi.

Prva številka poslala se je nekaterim gospodom na ogled, drugo številko prejeli bodo samo naročniki, to je tisti, ki poplačajo naročnino vsaj do 15. februarja 1881.

Dr. Alfonz Moschè.

Naznanjam, da sem odperl notarsko svojo pisarno v Kamniku na Kranjskem.

Dr. Karl Schmidinger,

c. kr. notar.

Izdaje in ureduje dr. Alf. Mosche. — Tiska „Národna tiskarna“ v Ljubljani.